

HUNGARY

COMMUNICATIONS /0507/

M.J.
4 Dec
VII/942 d

Description Of The Port ISMAIL.

SOURCE TRIESTE:

A 25 -year- old sailor who escaped from Hungary on 17 April 1952.

DATE OF OBSERVATION:

March 1952.

SUMMARY:

Experiences of Hungarian sailors in Soviet ISMAIL. Impressions of the town and contacts with the authorities.

EVALUATION COMMENT:

A proper evaluation of the conditions prevailing in the port of ISMAIL is not possible at the Hungarian Evaluation Desk.

The Evaluator has the feeling that the approach to the problem is not objective, and the description is made in a rather gossipy way.

x x x

A forrás hajózása alatt megfordult a szovjet ISMAILban is. Ez a város a Duna kiliai ágában fekszik, ahogy tudjuk. Ez 1952 március végén történt.

Délután érkeztek oda és mikor lemacskáztak, orvosnő szállt a hajóra, fiatal, nyurga, de szaktudást nem néztek ki belőle többet, mint egy jobb nyugati ápolónőből. Valóban orvosi vizsgája abban merült ki, hogy megkérdezte tőlük: nem betegek-e, nincs-e valami ragályos betegségük, aztán elment.

A hatóságok fegyver után kutattak a vámvizsgálat viszont nagyobb pontossággal történt, mint Romániában vagy Bulgáriában, vagy bármelyik dunamenti államban, ahol a felületesség jellemzi az efféle aktust.

Másnap partraszállni nem volt szabad. Harmadnap délelőtt megkapták a megfelelő igazolóíratot s bementek a nacsalnikhoz, ez olyan kikötő-parancsnokféle. Kértek tőle vásárlási bont. Ez a nacsalnik szűk kis helyiségben fogadta őket, egy méter hosszú és három méter széles iroda volt. Ő maga

/more/

1.

vékony, magas, hosszú bőrkabátban, 35 év körüli, ovális, hosszukás arcú, ezeknél három műszakban folyt a munka, szakadatlanul, éjjel-nappal.

Volt közöttük egy hajós, aki hagyogott egy kicsit oroszul, ő volt a szóvivő és a tolmács. Azért kértek bont, mert tudták, hogy Oroszországban idegen idegen állampolgárnak rubelt nem adnak kézhez. Míg a más nemzetiségű kikötőkben nap-nap után szabják meg a felvehető valutát és sohasem adnak belőle eleget, addig ISMAILban valósággal rásóznak a hajósokra a vásárlási bont, mégpedig mindenütt féláron lehet vásárolni. Igen ám, de a másik 50 %-ot áthárítják a munkaadóra, tehát ebben az esetben a hajóstársaságra, amely köteles ezt a rásó felet kifizetni utólag.

Forrás és társai 100-100 rubelre kértek bont, ez 300 forintnak felel meg értékre, ezt a bont a nacsalnik azonnal kiutalta számukra.

Ekkor elmentek vásárolni. Megjegyzendő külföldiek csak egy üzletben vásárolhatnak. Kantin-féle üzlet volt ez. Az árut kiteszik a vevők elé, azok vagy megveszik, vagy otthagyják, választék nincs. Rossz kölnit kértek, jó volt. A cigaretta is kifogástalannak bizonyult, csak ize nagyon hasonlított a bulgáréra. Penyeret nem vettek, mert olyan volt mint a téglá, formára és színre. Otték azonkívül egy félkiló kolbászt, amely fél ár mellett is másfélszeresébe került a magyar kolbásznak. Vásároltak még pipereszappant, nagyon jó minőségű volt. Amde, mikor már kezdték belemelegedni a beszerzés lendületébe, a kiszolgáló legnagyobb sajnálatukra kijelentette, hogy a 100 rubelnek már a nyakára hágtak.

Másnap moziba akartak menni, pénzük, rubelük nem volt, viszont hallották, hogy a nacsalnik szokott a hajósoknak mozijegyet adni. Elmentek hát hozzá és kértek tőle mozijegyet. Előzőekenven leültette őket és azután rövid gondolkodás után kijelentette: mozijegye nincs, de bemehetnek a moziba így is, mert két csilovnek /ember/ nem számít.

El is mentek a moziba, szóltak a direktornak, hogy két csilovnek nem számít és valóban beengedték őket a nézőterembe. Épp a bolsevik rapszodiát játszották, ott-hon "Nagy rapszódia" néven ment 52-ben. A moziközönség elég jól volt öltözve. Feltűnő jelenség, a férfiak 90 %-a különféle egyenruhákat hordott.

A forrás a mozi előtt látta az első orosz rendőrt, csupa zsinorzat, paszomány, sujtás, diszítés volt az egész ember. Sipzsinorja a térdét verte, szíjak, átalvető és egyéb ornamentumok tömkelegében. Jó ideig a hasát fogta nevetésben. Egész ISMAILban hat nap alatt csak egy autót és egy motor-kerékpárt látott mindössze. Az autó régi márka volt, a motorbicikli újabb keletű.

Benéztek egy hatalmas vendéglőbe is, gyér volt a közönség, de a helyiség maga fényes és nagy volt, vagy husz vendég lézengett benne, jobbadán katonatisztek.

A kirakatokban áru nem sok volt látható, hangszer viszont bőven volt kiállítva: balalajka, harmonika és gitár. Megkapta még figyelmüket az a körülmény, hogy az utcán gyönyörű nők sétáltak, középmagas, kékszemű, formás nők. Később tudták meg, hogy ezek szibériaiak, mert a város tulnyomóan román lakosságát kitelepítették máshová és szibériaiakat telepítették be helyettük.

A mozi gépésze, látván idegen voltukat, odacsatlakozott hozzájuk, talán tengerész egyenruhájuktól is vonzva és bizalmasan közölte velük: őt is lerendelték ide a moziba Szibériából, közben feleségét és gyermekeit ott kellett hagynia. Ők, ismerve a szovjet állapotokat, semmiféle érzelmiüknek nem adtak hangot az előadottakkal kapcsolatban, nem tudván, hogy beugratóval állnak-e szemben.

Következő nap elmentek szétnézni a városban. Találtak ott vagy 6-7 templomot, kupolás, mind görög-keleti szántartásuak, szép épületek. Kíváncsiságból az egyikbe bementek, hogy megnézzék, üldözik-e hát az oroszok a vallást.

Két öregasszonyt találtak benne, akik hányták magukra a keresztet, istentisztelet nem volt. A templom belül igen szép esztétikai hatást tett rájuk.

End.